

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje dželaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbičke njedželske łopjeno

W Budyščinje

27. augusta 1933

Bauzen

11. njedžela po šwjatej Trojizy.

Sczenje Łukascha 18, 9—14.

W tutym pšchirunanju žo našy Sbóžnik pšhecziwo taj-
kim čłowjekam měri, kiž kami wjele do žo dzerža, jako by-
chu prawi byli, a druhich ja nicžo nimaju, potajkim pšheczi-
wo čłowjekam, kiž su polni duchowneje hordosće. Wón dze
jim dopokasac, so žo prawa ponižnosć Bohu spodoba, a tu-
tej wěrnosći dawa wón draštu i našim pšchirunanjom, we
kotrymž nam jańne teju dweju pšched woczi staja, kotraž
do templa džěchtaj a žo tam na tak wšchelafore waičnje
modleštaj. Požłuchamy-li na jeju modlitwje, pytnjem
hnydom, kajki rosdžěl mjes nimaj je, a spósnajem, kotra
i tuteju wutrobaw je Bohu spodobna.

Tón jedyn pšchizkušcha stronje, kotrejež šobustawny jich
pobožnosće dla ludžo thwalachu, a šwoju modlitwu spēwa
wón šjawnje pšched ludžimi w templu, tak so jeho widža;
wšchitko je w najlěpšim rjedže; ale jeho modlitwa njeje
jemu nicžo pomhaka, wón njenamaka žaneho šnitskowneho
dobytka.

Tamny pšchizkušcha stawej, kiž běše powšchitkownje ša-
zpieny, a wón tež njeha wobkedžbowany bycz; našdala štejo
žo wón modli; wón čuje, kak šwědomje jeho wobškorzuje
a šatama; wón je šebi wědomy, so, jeli šmě žo dozyla ně-
čeho nadžijec, so wěčnosć, móže žo jemu to jenož i Božeje
hnadny došćac; a wo nju prošy wón wutrobnje, — a ša pra-
weho šmě wón domoj hič; Boža hnada dže i nim; jeho
wutroba došta wěšćosć, so njeje šaczišnjenn.

Šhtóž žo šam powyšuje, budže poniženn, a šhtóž žo
šam ponižuje, budže powyšenn; ponižnym je Bóh hnadny!
Tuto šłowo pak čzemny šebi rospominac a jo potom prawje
nałožowacz.

1. Šhtó su čzi ponižni, na kotrychž šebi Ješus myšli?
A kotra je Boža hnada, kotruž wón pšchipowěda? Na tutej
prašcheni pohladajmy najprjedy se wšchej šhutnosću!

Š lohkej prózu widžimny přeni wołomič, so je waičnje
farišejšeho, tuto šamopašneho a šebi špodobneho, žyle hi-
našhe hacž žlonikowe waičnje, kiž je šam se šobu tak nje-
špołojom. Žyle wěšće farišejški Boha njepřeje, kaž jich wjele
w našim čašu, kiž su žo starej šchesczijskeje wěre šwojich
wótzow wotrijekli a kiž we šwojim hordym šmyšlenju
praja kaž we šwojim čašu farao: „Šhtó je tón knjes, so
bych ja dnybjał požłuchacz na jeho hłóž?“ Ně, tajki našy
farišejški njeje, ale wón šebi myšli, so je njewinowaty, do-
šelž žana šłóšć jemu na šwědomju njeležeše.

A njejšu naš šwětamudri w pošlednich lětdžekattach
wucžili, so je čłowjek, kajkiž je, dobrny, a njeje jich tak wjele
i tajkej wopacžnej wucžbu do španja šapadło tak so
žaneho žadanja wjazny nješacžuwaja po wumóženju; njejšu
tak do šamšmneje šamopašnosće pšchizšli kaž farišejški,
so šebi myšla wšcho je w dobrnym rjedže? Dnybi Bóh naš
hakle se šmjertnymy štrachami wobudžic, so šažo hłóž šwo-
jeho šwědomja šlyšimny?

Žyle hinał žlonik. Jeho wutroba je ranjena, haj ro-
šamana; myšli, so jeho hrěšne waičnje jemu šwědomje
wobčežuje, tak so wón šdychuje: Božo, budž mi hrěšnikej
hnadny!

Tu widžimny se wšchej jańnosću, šhto ponižnosć je, a
na tym móžemny tež jańne špóšnac, hacž šmy kami tak po-
nižni. Šhtóž je tak ponižny, tón njepšchisnawa jenož, so je
Bóh knjes tež nad nim i knjesom, so je w ščóžnym wołomiku
wot njeho wotwišny; tón tež njepšchisnawa jenož, so je
šłabe, šachodne, haj šnicžomne štworjenje, kotryž se šwojim
žiwjenjom žo runa šwětzny na polu, kotraž bórny šhinje; tón
nješudži tež jenož nišcho po darach, kotrež ma, a po šwojich
počinkach, ně, tón žo čuje jako hrěšnik, kiž je šhudny a
hubjenn, dołhož njemóže nicžo druge šwoje mjenowacz hacž
womašanu draštu šwojeho čłowšeho žiwjenja a šnadne ku-

Bla hwojich saŝluzbow, a tón ŝo modli: „Njehodž do ŝuda ŝe hwojim wotrocŝkom.“ A tak namaŝam tajŝu ponižnoŝcž? Tak ŝo i Božim ŝłowom ŝebi damy hwoje ŝwedomje wótre ŝczinič, ŝo njehladamj jenož na ŝebje a na to, ŝajŝichž ludžo ŝnano naŝ widža, ale na to, ŝajŝichž Bóh naŝ widži. Šchtó chžnł potom prajicž, ŝo je bjes winy pŝched hwojim Bohom! Wŝchitž bjes wuwŝacža dŝrbimj tak ponižni bŝcz, ŝo njeby ŝo žadn modli: „Ja ŝo cži džaŝuju, ŝo njeŝm kaj druŝy cžlowjeŝojo“; pŝchetož my njeŝejimj na horje, i kotrejež móžemj dele hladacž ale we hłubinje, i kotrejež horje hladamj, hacž nam ŝo njeŝwēczi hwěŝda Božeje hnadn w naŝchej cžemnoŝcži; ŝprawne a poŝutni chžemj kaj žlonit na hwoju wutrobu dŝricž: „Božo, budž mi hrěŝnifej hnadn“ a, hdnž tak ponižni pytamj a ŝo ŝlapamj, budže nam wotewrjene; pŝchetož ponižnym je Bóh hnadn.

Ale ŝhto je Boža hnaŝa? Jeŝuŝ ŝam naŝ wo tym powucžuje, prajo: „Tón džeŝhe ŝa praweho do hwojeho doma pŝched tamnym!“ Hnaŝa naŝ potajŝim prawnyh cžini, to je: wona winu wot naŝ bjerje, wona nam nawa mēr a wujednanje do wutroby a nam wobŝrucži, ŝo do Božeho ŝaŝudžowanja njepŝchindžemj; pŝchetož ŝhtož je wuŝhowanj w Chriŝtuŝu, njebudže ŝatamany.

A tuta hnaŝa nam tež nowe duchowne mozy dawa ŝa naŝche žiwjenje, dolež naŝ wjeŝelnyh cžini w Knjeŝu. Drie je Boža dobrot a nami wot ŝhadženja hacž do ŝahhadženja, jene žohnowanje ŝo nam po druhim doŝtawa; kaj ŝo morjo njewucžerpa, tak tež Boža dobrot niž, a žadn cžlowjeŝ tu njeje, kiž njeměl wo njej ŝpěwacž. Ale najwjeŝcha je Boža dobrot, hdnž ŝo na hrěŝnifu ŝmili a jemu wodaw.

Ale je Bóh ŝwólniwy, tež nam hwoju hnaŝu ŝpožčicž? Chže naŝ jenož ŝežiwicž a ŝaŝtaracž a wjeŝcz a žohnowacž, niž paŝ tež nam wodawč? Chže naŝ jako hwoje džečzi pŝchipoŝnacž? — Kaj móhli na tym dwělowacž! Bóh je naŝ tola powoŝaŝ do ŝjednocženŝwa ewangelija; Jeŝuŝ pŝcheproŝhuje naŝ tola i ŝebi, kiž ŝmny ŝpróžni a wobczęženi, ŝo by naŝ wofŝchewil a nam mēr daŝ! Eŝo wě, ŝhtož je w knihach naŝcheho žiwjenja pŝchecžiwu nam pižane, to my njemóžemj wuŝchmórnycž, tež niž i dobrym ŝkutkom abo pocžinkom, ale jenož pŝches Chriŝtuŝa je nam Boži ŝudny ŝtoŝ hnadny ŝtoŝ. Žana ŝaŝluzba nam njetwari ŝhód do njebeŝ, naŝche ŝkutki to njeŝu, kiž nam daja mēr i Bohom, ale jeho ŝkutk to je, ŝo ŝmny wobhnadženi, pŝchetož ponižnym je Bóh hnadn.

2. Tak chžemj nětk tež tuto ŝłowo we hwojm žiwjenju prawje naŝoŝowacž. A to je nam jara nuŝne. Wŝchudžom namaŝaŝ tajŝich, kotrymž ŝarijeŝke waŝchne hłuboŝo we wutrobje tčži, mjenujž hordocž a ŝamoprawdoŝcz; praji drie ŝo: ja ŝo cži džaŝuju, ale ŝebicžna wutroba tam tola ŝebi ŝamej cžeŝcz dawa. Tak hlada někotry je ŝazpicžom na drugeho a njepytne hwojeje njecžijeje wutroby. Wudawaja, ŝo cžlowjeŝ njeje cžeŝczelaŝomny a tola cžaŝa na ŝhwalbu pola ŝobucžlowjeŝow. Tak ŝamoŝwja hwoje ŝłaboŝcže ŝe ŝrēcžniwym jaŝŝkom, ale bližŝcheho njęŝamoŝwja, ale ŝudži. A pŝchi tym potom ŝebi ludžo myŝla, ŝo ŝu dobri, haj najlępŝchi ŝcheŝcženjo a ŝo ŝteja w Božej hnaŝe. Ale tomu njeje tak. Jeŝuŝ praji: „Jeli waŝcha prawdoŝcz njeje lępŝcha abo poŝniŝcha dnžli ŝarijeŝŝich, njemóžecže do Božeho kraleŝwa pŝchincž.“ Tu plačži Jeŝuŝowe ŝłowo ŝa wŝch cžaŝny: Šchtóž ŝo ŝam powyŝhuje, budže poniženj. Hladajmy, ŝo ŝo tola tuto ŝłowo njeměŝo na naŝ naŝoŝowacž; pŝchetož ničt nje móže Božemu ŝudej wuńcz. Potajŝim jene jenož bydli we naŝchej wutrobje: paŝ wutrobna ponižnoŝcz, paŝ duchowna hordocž, a jenož jene móžemj ŝebi wuŝwolicž. Tuž wuproŝh

ŝebi ponižnoŝcz! To je kraŝny dar, a daj ŝebi lubicž, ŝo Bóh tebi tež ŝchizil ŝezele, ŝo by cže ponižneho cžiniŝ! Dopomni ŝo, kelko lět je tebi Bóh knjes hižo daŝ ŝa poŝutu, njęŝapomni wŝchěch duchownyŝ ŝobudžeŝacžerjom we hwojim žiwjenju, i kotrymž je Bóh twoju wutrobu chžnł dobyč a tebe chžnł cžaŝnycž do ŝjednocženŝwa hwojeje luboŝcže! To wopomni, a potom ŝebi praj, hdnže chžeŝch ŝo ŝtupicž: tam, hdnže je ŝarijeŝŝi abo tam, hdnže je žlonit ŝtaŝ. Šo bychmy tola wŝchizn ŝo we wobraŝu žlonika ŝpoŝnali, ŝo bychmy jónu tež kaj wón domoj ŝchli prawi do njebeŝŝcheho kraja. Kajŝu beŝche wón duŝchu ŝobu pŝchinjeŝł do tempła, poŝnu beŝženja, poŝnu njeměra a tŝichnoŝcže a i ŝajŝej dže wón domoj: i wutrobu, kiž je namaŝala wotpocžinka w Božim mērje.

Tak ŝo ŝtaŝ wŝchitkim, kaj wěrja, ŝo bychu ŝchli ŝwój pucž ŝměrom dženža a kóždn cžaŝ, jako cži ŝrudni a tola pŝchewjeŝeli, jako cži ŝhudži a tola bohacž, jako cži ponižni a tola powyŝcheni, dolež Bóh na nič hlada w Chriŝtuŝu i woczomaj hwojeje ŝmilnoŝcže. Njech ŝo drie druhdn cžmi na pucžach naŝcheho žiwjenja, njech ŝo tež minje jedn džen po druhim, doniž poŝledni wječor njepŝchindže: woŝtaŝmy ponižni a wobŝajni we wěrje, a ŝlónzo Božeje hnadn ŝo nam njęŝchow, a w jeho ŝwětle ŝu nam wotewrjene njebeŝa. Kiž ŝu hnaŝu a wodawče namaŝali, cži poŝbeŝnu hwojeje wocz i du jako prawi domoj, hdnže budža powyŝcheni do wěczneho žiwjenja. Hdnže je wodawče hrěchow, tam je žiwjenje a ŝbožnoŝcz. Šamjen.

Ga wŝchěch.

Nacionalŝozialiŝt piŝhe:

„Ruŝa naŝcheje žŝrlwje kŝrjeni niž napoŝled w tym, ŝo ŝo my wjažn jako tajžn mjes ŝobu ŝwjaŝani njecžujemj. Kotŝiž ŝhormadnje pŝched Bohom ŝteja, ŝhromadnje Bibliju cžitaja, ŝhromadnje hwoje naležnoŝcže Bohu noŝcha, ŝhromadnje ŝo modla. Šo bychu tola ŝaŝo wŝchitžn ŝapŝchijeli a ŝo bychu tola wŝchitžn ŝaŝo ŝacžuli, kajŝa ŝylnoŝcz i modlenja poŝhadža a kaj žŝle hinaŝ to je, hdnž rano hwojeho dnja ŝkutk doŝtanjeŝch i Božeju rukow a jón wječor ŝaŝo poŝožiŝch do jeho rukow, ŝo by wón jón požohnowat:

„Spožcz, ŝo tež naŝche džeŝo wŝcho
Nam derje by ŝo radžiŝo,
Šo žŝle naŝche žiwjenje
Je Twojej hnadn ŝhwalenje.

Hdnž ŝkutk je, kotryž ŝpocžinam
Wot Tebe, Ty mi pomhaj ŝam.
Hdnž je Cži napŝchecžiwu,
Mi daj Ty myŝle hinaŝe
A ŝacžer moje džeŝo.“

A ŝhto ŝpěwa hiŝchcže, ŝo ŝa blido ŝndajo?: „Naŝch wŝchědnj khlěb daj nam dženža!“ Blidowe pacžerje nanowe, macžerne abo džeŝczowe ŝwědcža wo ŝcheŝczijanŝkim duŝu, kotryž dŝrbjaŝ w kóždnym domje žiwn byč. Dolež ŝo naŝch lud wjažn njemóžeŝche modlicž, dolež ŝo naŝch lud je wŝchej nuŝu, kiž jón wobdawajŝe a kiž jón wobczęžowajŝe, wjažn hacž i Bohu njepŝchedobu w modlitwje, tohodla dŝrbjeŝche ŝo ŝkónčnje ŝwjeŝcz. Pŝchetož ŝhubiŝchji Boha, bē lud tež ŝebje ŝhubil! Jenož w Boŝy ŝamóžemj ŝo ŝamny ŝpóŝnacž, jenož i Bohom ŝamóžemj hič pucž, kiž nam je poŝtajenj, poŝni najwjeŝcheho ŝamoŝwjenja ŝa cžlowjeŝow, kotŝiž ŝu nam doměrjeni a kotŝiž maja naŝ lubo, ŝa naŝch lud.

Mn dyrbimn, bywajo sjednoczenje luda, tež šašo hycž modlerške sjednoczenje. To je to, na cžož mamn mn kšhe-ščizienjo hebi pšhezo šašo myšlicž. Nascheho luda wjednik, Adolf Hitler, je tež tu se kwojej wulkej bohudowěru prjedn naž schoł: „Bóh mi to tola da šo radžicž!“ Tuta wěry-dowěra, nihdže druhdže khibe i modlenjom dobyt, bē jemu nješaprahnite žórko wšheje kšlnošče we wojowanju wo lud! —

Samokwity šo modlicž móžešch jenož, hdyž wěrišch šamok-wity. Do toho pať nješlucha, šo mašch Boha ša dopjelnjerja kwojich pšhecžow, ně, wěricž, to rēka, cžinicž Božu wolu, cži-nicž Božu wolu tež, hynjež hušto tež hinašcha była hacž našcha wola. Ša to je jara trēbne, šo šo šam pšhewinjeshch, a to šašo rēka wojowacž, wojowacž, šnatskownje šam se šobu, wojowacž we šwonkownym ša cžistn, nješkazenn, ewangeljon. To je ša wšchē cžahy hežlo ewangeljšich! Šo našcha žyrkej wjazn tuta wojowaza žyrkej njebē, to bē nam šahuba. Mn chzemn šo modlicž, šo wona šašo budže wojowaza žyrkej: „Wšhitko, šchtož mn we modlitwje budžecže proškncž, budžecže-li jeno wěricž, doštanjecže!“ (Mat. 21, 22.) — — —

To je to, šchtož je nušne! To je to, bjes cžehož šo nam njeporadži, nikomu njeporadži! To je tať někotry krócž wo-šadnym duchowny i kšetki a i woštarja prajił, to je tať někotry krócž tež našch njedželniš kwojim wošadnym wšchwo-łak — tón krócž pšchindže tuto šlowo a předomanje i drugeho erta, i erta a i wutroby muža, kiž šteji wošrjedž nazional-šozialistiškeho hibanja a wojowanja. Budžeja jecho kšhšhecž? Haj, budžeja jecho kšhšhecž a po tutym šlowje cžinicž, woni wšchitn, kiž šo i nim nazionalšozialistiškemu hibanju wu-šnawaja, woni wšchitn, kiž šo ewangelškej wěrye wušnawaja, woni wšchitn, haj žyły tón wulki lud w kraju, kiž pošlucha hewať rad a šahorjenn na wjednika Adolfa Hitlera?

Škšhšhich a cžinišch tn to, mój kšheščiziano, moja kšhe-ščizianka? Modlišch šo tn rano a wjecžor? Modlišch šo tn do jēdže a po jēdži? Še twoja kšwójba, twój dom modlerške sjednoczenje? Šen tn kšwěru šobu w Božim domje w sjedno-čzenju modlerškim kwojeje wošadn? Šen tn i modlitwu, se šlowom, se štuťom, i žyłym šadzerženjom a žiwjenjom wojo-war ewangelški kwojeho Khrystuša? Měnišch tn tať kšwěrnje se šobu a i žyłym ludom a krajom kaž twój a twojeho luda wjednik Adolf Hitler, kiž šo pšhed Bohom modli ša kšwój štuť, ša kšwój lud, ša — tebje?

Hdyž žana njedžela njepraji, dopraji tebi 10. njedžela po šwj. Trojizn: Tn dyrbišch, tn to dyrbišch!

10. njedžela po šwj. Trojizn je w twojim žiwjenju hižo wjele krócž była, ale hišhcže žana 10. njedžela po šwjatej Trojizn lēta 1933! Hdyž je 10. njedžela po šwj. Trojizn kšhutna, rošbudna njedžela, a hdyž je lēto 1933 rošbudne lēto, tať jara rošbudži to 10. njedžela po šwj. Trojizn lēta 1933 a to i tutym šlowom a předomanjom?

Wěšch tola, šo šwjate Pišmo praji: „Budžecže pať cži-njerjo toho šlowa a niz jenož pošlucharjo, i cžimž šo šami šjebacže!“

Bratšja wo nufy.

„Budžecže tola tať dobri a nješawrēcže kwoju wutrobu pšhed Bohom a pšhede mnu! Prošhcže, šo šo šašo wohlada-mn! Šamjeñ. Budžecže tať dobri a nješapomncže mje w cžēž-kej nušy, w kotrejž kšhly ronja. Šamjeñ.“

Tať pišhe němški bur, kiž kšyđli pšchi rēžy Wolga. Wón

Tutón plakat napomina lud, šo by šwjedženške dny we Lutherownym měšcže Wittenbergu wot 9. hacž do 13. septem-bra wopytal. Tute dny šo tam i pšchiležnošcžu 450. narodni-now reformatora wulke šwjatocžnošcže wotměja. We Witten-bergu, hdyž je Luther 31. oktobra 1517 kwoje šnate wojo-wanške šadn na durje Šrodowškeje žyrkwje pšhibił, je šo dobowanje protestantškeje žyrkwje do žyłeho šwěta šapocžalo.

rēcži ša wšchēch, kiž tam i nim tať tradaja! Wón woła naž wšchēch na pomoz!

Tam njeje hłód a cžělna nufa jenož tynchaza. Ně, mn wěmn džē, šo tam tež wěry dla cžerpja. Tam pať šo pšchi wšhej wulkej nušy štawa, šchtož duchowny pišhe:

„Se wšchēch wotolnych wšow bēchu ludžo pšchishli, šwjat-scha pšchi. Někotři 20, haj 25 kilometrow daloko. Wot 10 ho-džin dopołdnja hacž do 1/4 hodžin popołdnju měješche wbo-hi duchowny džēlo. 614 špowēdnnych bē šo ša špowēdž šamok-wiło, 59 džēcži pšchinješechu ke kšhcženizn, a wěrowanjow bē šchtyri. Nimo toho dyrbješche kšornych wopytacž a šašo dru-him kšornym Bože wotkasanje wudžēlecž.“

S tamneje wulkeje nušy je tež šcžehowazy lišt abo džēle někotrych lištow:

„Nuša mje cžēri, šo šo na waš wobrocžu, dofelž šcže hižo wjele cžłowjekam pomhali. Tať je šnadž móžno, tež mi pomhacž, dofelž je šo mnu tať šlē. Ša nimam hižo wot lēta 1914 žaneho nana wjazn. Wón je we wójnje padnył, a ja šym haťle 20 lēt. Mn tu hłodu wumrējemy, hdyž njebudžemy bōrny wumoženi.“

W druhim liščže cžitašch — je w haprleji tutoho lēta pižann:

„Mn šmn 8 wošobow w našchej kšwójbje tu w Šsibir-škej. Mn buchmn 1930 wuškwojeni a do Šsibirškeje wuhna-cži. Ša, hošpodať, šym kšorn a nješkym wjazn i džētu kšma-nn. Proškymn Waš wo pomoz a šmilenje. Pomhajcže nam, hewať dyrbimn hłodu wumrēcž.“

S druhich lištow kšincža štnšne hłōžy:

„Mn woławy i Šam do Němškeje, i kwojim bratram, hacž nimaja šmilenja i nami wopuščcženymi, šabhtymi.“

„Ja proschu, hdyž macze hišćeže Boha we wutrobje, smějeczje tež šmilnošč a pšćezelecje nam něšto . . .“

„My prošymy Waš, dajće nam Jesom Ahrysta dla khlěba, so njebychmy se šwojimi džeczimi hloda wumrěli!“
(Potracžowanje icžěhuje.)

Zyrkej a stat.

— **Wo wustawje** sa krajne zyrkwe kaž sa němštu ewangelisku zyrkej jednaja nětkole zyrwinšće wyšćnoščje kaž synodny, t. r. synodalojo a jich wubjerki. Štótž ma namjetn sa pšćetworjenje a wutworjenje wustawy, tón šo njedn na šwojeho synodalu wobroczi. My Eserbja mamy w tutej nowej šafškej synodze dweju Eserbow, kaž hižo tydženja wošjewichmy, a to ft. fararja Wiczežla-Wóšlincžanšeho a kantora Polaka-Budnšeho. Šacž šu Eserbja w Pruskej w jenej se synodow jastupjeni, njeje nam snate, dokelž nětkole škoro hišćeže mjenje powěščow i Pruskeje dostawamy hacž priedy.

— **Žnjowny šwjedžen.** Krótke pšćispomnjenje pod „Zyrkej a stat“ tydženja hižo wudošpołni a porjedži, šćtož běchmy wo 1. oktbru a žnjowny šwjedženju pišali. Kaž šhonimy a kaž šu mjes tym tež nowiny rosnješće, šwjecza šafšće wožadny lěšća žnjowny šwjedžen hišćeže zyle kaž šu jón dotal šwjeczike. Šhromadny žnjowny šwjedžen sa 1. oktober abo sa přenju njedželu oktobra postaji šo hake sa pšćichodne lěto. Pruske wožadny paš šwjecza žnjowny šwjedžen 1. oktobra.

— **Krajna zyrkej w Reuž št. spl.** bě hacž dotal šamostatna krajna zyrkej šama sa šo, hacžrunjež mješće jenož 65 000 dušchow, — potajkim mjenje hacž někotražšću Barlinška wožada. — Tute wožadny hlowneho mješća maja něhdže 40= hacž 80 000 a šwjetšća jenož 5 a 6 duchownych. W reužskej krajnej zyrkwi mječachu hacž dotal šwój konsistorium, šwojeho wyšćšćeho zyrkwineho radu a šwój zyrkwiny wubjerki. 30 duchownych šćutkowajšće sa tutych 65 000 wěrjaznych. Nětko je šo tuta krajna zyrkej rošćudžika, šo DURINGŠKEJ krajnej zyrkwi pšćišamšćnyč. S tym šo jenož njelutuje, i tym šo tež powšćittownje džělo jenotliwych zyrkwjow wuruna a jich šćutkowanie šćělni.

— **Sašćka zyrkwina wyšćnošč** je šwoje mjeno, šwój titul, pšćeměnika, pšćeněmčika. Majerěla wjazn „Evangelisch-lutherisches Landeskonsistorium“, ale rěka nětko: „Evangelisch-lutherisches Landeskirchenamt Sachsens“.

— **Na nušu čćěpjaznych Němžow w Ruskej** pokasuja pšćězo šažo wyšćnoščje, tež zyrkwine wyšćnoščje, nowiny; towaršćwa a drušy a napominaja, dary sa nich šćadowacž. Sa šćědeho woždneho wobštara rad wožadny farar dar dale. My tu tež něšto wo tutej nušy wošjewjamy.

Wšćelake i blisća a dalša.

— **Šćtwórtk 31. augusta** šo šćerbšća předašćka konferenca šćěndže, a to kaž hewak dop. 1/210 hodž. w Eserbiškim Domje w Budnšćinje. Pšćednoščka njelmejemy, sa to paš dyrbja šo wšćelake wažne wězn rozpominacž. Wšćitke šćobustawy šu i tym naležnje pšćeprošćene.

— **W Šabracžizach** šćěji wulki stan — Zelt —. Ale tam njeje ani zyrkuš ani džiwadło šaměšćnjene. Tam hromadži šo džěn wote dnja wjazn čćłowjekow, šćyšćecž ewangelij, šćonicž, šćtož do žiwjenja šćěšćizjana šćušća. Běchmy tam wčěra, 10. njedželu po šwj. Trojizy, i ewangelškej młodžinu šćobu. Šćyšćachmy něšto, šo bě tam wječžor priedy na 1500 ludži było. W ewangelškej młodžiny, hólzow a hólzow, bě

tam tež wjele šćow. Dołhi čćah młodnych hólzow a hólzow i wjele šćorhojemi a i někotrymi hudžbami čćěhnješće pšćes mješćo i šćanej. Tam bě wošćlo šćana lute žiwjenje, doniž bušony do šćhromadžiny w šćanje, kiž bě rjenje i šćěšćizjanskimi šćorhojčćkami wupšćěny, njewoščahu. W hoberšći šćan bě tak połny, šo dyrbjachu ludžo hišćeže šćacž. Šajimawa to tajka šćhromadžina w šćanje. W wošćebity to šćacžićč, ale dobry! W nětko wustupichu, jedny po druhim, wjednižy młodžiny, tež młody wjednik Šćitleršćej młodžiny, kotraž šo tohorunja na šćhromadžiny wobdžěli, a rěčžachu wo tym, šćtož tutón čćah a šćtož tuta šćhromadžina wošćebiteho džetě. Potom pšćewša ewangelista Neumann se šwojim pomožnikom, kotryž dwě šćoli krašnje šćapěwa, wjednišćwo šćhromadžiny a pošćiczi nam wubjerny wutrobu a šćwědomje jimažy ewangelizacijki pšćednošč. Tši šćadny džyšće i nim šćajšćěpicž do wutrobow wšćěch: Šćěuš a młodžina dyrbitaj šćo šććacž, dyrbitaj hromadže pšćińč. — Młodžina dyrbi w čćichim rošćnyšćlowanju a w modlenju pšći Šćěušu wošćacž. — Młodžina dyrbi tež wšćudžom we šwojim powoščanju a džěle i Šćěušom hromadže byčž. — Wón bě šćapocžal se šćłowom Šćajajša wo njepošćušćny ludu a šćaščo šćo potom wošćěje na dwě mješćnje i knihow Samuelowych: Wóh wošć młodeho Samuela w nožy w templu, a młody David powěda kralej Šćaulaj, kaš je wozny pašć a pšći tym moriš mjedwjedža a lawa, a hotuje šćo, pobicž Goliatha. Bychmy džyli, šo by tutón šćan na prawje wjele mješćnach Lužizy šćal, abo hdyž to niž, šo by šćo ewangelista młodžina hewak hromadžila do tajšćich šćhromadžinow wšćudže na prawje wjele mješćnach! Šće druhdy šćrudno, wiščć, kaš młodži tež nětkle hišćeže tam a šćam wošćlo čćahaja, njemějo šćaměra, njemějo wjednika, njewědžo šćto. Šće na čćahu, šo šćo postaji, šo ma šćěždy a tež šćěžda do wěšćeho šćwišća a šćwajšća pod dobrym wjednišććom šćupicž. Čćěhodla njebychdu to hnydom džyli šćami wot šćo šćupicž do ewangelšćich towaršććow pod šćaměrom: ewangelšći! ewangelšća! Šćtótž je wěrny ewangelšći, dopjelnja tež zyle wěšćće wšćě šwoje pšćižćušćnoščje pšćěčćiwo šwojei dušći a šwojemu čćělu a šwojemu žiwjenju, ale paš tež pšćěčćiwo wóšćnemu krajej a luděj. — Wo šćóńčěnju tuteje wulšćeje a zyle wěšćće tež žohnowaneje šćhromadžiny — wona njeby hješ modlitwy šćóńčěna —, bě pšćěšćawka a po tutej króćka šćhromadžina sa šćarjadnišće praščěnja ewangelšćej młodžiny: Ewangelšća młodžina ma šćwědčicž wo tym, šo je ewang. młodžina němšćeho kraja a ma šćo tohodla tež džěžćčž šćwěru šćrutym šćašćadam a i dobremu porjadej. — Tuž, ewangelšća młodžina, budž ewangelšća! — To, šćtož šćo tam w Šabracžizach nětkle tydženje dołho šćawa a džěla, je šćuch „ludoweho mišćionšććwa“, i kotrymž džě wošćěje našća šćašća krajna zyrkej w tutej našćmje wošćěje do luda a kraja pšćińč.

Na puč.

Žně! Rěka to: hječće, hrabajće, tyšćajće? Ně! Džakujće šćo, džakujće šćo, džakujće šćo! rěka to. Šćo džakowacž, džakowny byčž, džakownošč — to je něšto, čćěmuž jich mnoho wotwušny — šćamo hdyž najšćrašćnišće a drohotnišće žně do mojej šćhowaja, hdyž šćměžda Wóže wotšćasjanje wužiwacž, šćo njedžakujšo ani i wutrobu, ani i ertom an i rušu.

Wšććowanje. Šća 12. po šćwj. Tr. R. w R. — Šća 13. po šćwj. Tr. W... s w Šć.

Šćamóšćitly redaktor farar Wyrğacž w Nošćacžizach (Nošćiz b. Weissenberg). Čćišćč a našćad Šćemolercž šćihišćišćčćěnjě a šćihašćnjě, šćap. dr. i wotbm. ruf. w Budnšćinje. — Wulšćadža šćěždu šćobotu a pšćaczi šćććwórcčććnjě 108 pi.